

§ 75 Åtgärdsvalsstudie för persontrafik i Ådalen

Diarienummer: 20NHU334
Ärendeansvarig: Roger Wetterstrand
Handläggare: Henric Fuchs

Ärendebeskrivning

Kramfors kommun och Sollefteå kommun har tagit initiativ till att starta ett arbete som syftar till att undersöka möjligheterna att på sikt kunna bedriva persontågtrafik på övre Ådalsbanan. Kommunerna har bjudit in Region Västernorrland att delta i arbetet.

Bakgrund

Fram till 2023 kommer Trafikverket att rusta upp övre Ådalsbanan mellan Långsele – Nyland för industrins behov. Upprustningen är budgeterad till cirka 700 miljoner kronor och kommer möjliggöra för tyngre tåglaster och högre hastigheter än idag, från 40 till 80 km/h.

Inom ramen för projekt Mittstråket har länsstyrelsen genomfört en utredning om persontågtrafik mellan Östersund och Umeå över Norra Stambanan och övre Ådalsbanan. De båda kommunerna (Kramfors och Sollefteå) har framfört önskemål om att ytterligare undersöka möjligheterna till att kunna bedriva persontågtrafik mellan Kramfors och Sollefteå med kopplingar till kustjärnvägen.

Förslag till uppdrag

Kommunerna föreslår att det bildas en styrgrupp bestående av förtroendevalda samt en arbetsgrupp med tjänstemän från respektive organisation för att bedriva arbetet med att undersöka möjligheterna till att bedriva persontrafik på övre Ådalsbanan på sikt.

Förvaltningen Regional utvecklings bedömning

Region Västernorrlands prioriteringar och ambitioner beskrivs ibland annat den Regional utvecklingsstrategi för Västernorrland 2020 – 2030, Regional transportplan 2018 – 2029, Regionplan 2021 – 2023 med flera. Regionens ambitioner för kollektivtrafiken beskrivs i kollektivtrafikpolitiska policyn, planen 2019 – 2023 samt handlingsplanen för 2021.

Ordförandens sign Hans Backlund	Justerandens sign Lars-Gunnar Hultin	Exp den	Utdragsbestyrkande
---	--	---------	--------------------

Regionens och kommunernas tydligaste prioritering avseende utbyggnad och upprustning av järnväg är utbyggnaden av Nya Ostkustbanan som en del av Botniska korridoren och EU:s TEN-T-nätverk. Regionen avsätter närmare 1 miljon kronor per år till arbetet i Nya Ostkustbanan AB och 350 000 kronor per år till projekt Botniska korridoren och avsätter mycket tid för att aktivt delta i arbetet.

Upprustningen av övre Ådalsbanan för industriernas transportbehov har prioriterats av regionerna, kommunerna och näringslivet i området under en längre tid. Upprustningen föregicks av en åtgärdsvalsstudie (2015 – 2017). Att Trafikverket kommer utföra större underhållsåtgärder på banan är viktigt för regionens fortsatta utveckling och för industriernas konkurrenskraft. Regionen och Trafikverket lade ned ett omfattande arbete under vintern 2019 och våren 2020 för att ansöka om medfinansiering om 26 miljoner kronor till upprustningen från EU:s regionala utvecklingsfond (ERUF) vid två enskilda tillfällen. Strukturfondspartnerskapet valde dock att inte prioritera den första ansökningen. Efter uppmaning från Tillväxtverket valde regionen att ta tillbaka den andra projektansökan under våren 2020 mot bakgrund av att majoriteten av de sökningsbara medlen omfördelades till företagsstöd.

När projekt Mittstråket avslutades tog vi tillsammans över ansvaret för att fortsätta utvecklingsarbetet på Mittbanan tillsammans med Region Jämtland Härjedalen. Det finns ambitioner från de båda regionerna och kommunerna längs sträckan att bilda en mer permanent plattform för arbetet, vilket skulle kräva årlig medfinansiering samt att tjänstemännens aktiva deltagande i arbetet. I tillägg har Mittnordenkommittén beslutat att utföra ett arbete med att åstadkomma fler godstransporter på Mittbanan genom att anställa en godscoordinator.

Partnerskapet Atlantbanan omfattar Region Gävleborg, Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland samt flertalet kommuner längs sträckan efter Norra Stambanan och Mittbanan. Region Västernorrlands syfte med deltagandet i Partnerskapet är att åstadkomma trimningsåtgärder i den aktuella järnvägen, stimulera till överflyttning av gods samt stärka förbindelserna med Norge. Partnerskapet har ingen ekonomi men alla partners deltar med folkvalda i styrgruppen och tjänstemän i arbetsgruppen. Ordförandeskapet och sekretariatet delas av regionerna och 2021 är det åter Region Västernorrlands tur att ansvara för Partnerskapet.

Det kan bli aktuellt att starta upp regional persontågtrafik på övre Ådalsbanan på sikt. Det kan därför också vara intressant att tillsammans med och under kommunernas ledning undersöka förutsättningarna för persontågtrafik i relation till all annan trafik i området. Ett naturligt steg skulle kunna vara att

Ordförandens sign Hans Backlund	Justerandens sign Lars-Gunnar Hultin	Exp den	Utdragsbestyrkande
---	--	---------	--------------------

initiera en ÅVS som ett komplement till befintlig utredning om persontrafik Umeå – Östersund. En ÅVS för persontrafik i Ådalen kan med fördel genomföras tillsammans med bland andra Trafikverket och kommunalförbundet för att kunna uppnå samsyn om hur området (Ådalen) bäst trafikeras i framtiden.

Beredning

Nämnden för hållbar utveckling arbetsutskott 2020-08-18 § 55

Beslut

Nämnden för hållbar utveckling beslutar på arbetsutskottets förslag

att delta i arbetet med att utreda persontrafik i Ådalen,

att utse Hans Backlund (S) att ingå i en politisk styrgrupp för arbetet, samt

att genom förvaltningen Regional utveckling delta på tjänstemannanivå i arbetet.

Delges

Kramfors kommun
Sollefteå kommun
Ärendeansvarig
Handläggaren

Ordförandens sign Hans Backlund	Justerandens sign Lars-Gunnar Hultin	Exp den	Utdragsbestyrkande
---	--	---------	--------------------